

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 13/2020-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Dagmar Matúškovou, Búdková 12, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cpr 3/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED], [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cpr 3/2011 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava III p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cpr 3/2011 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré j e Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava III j e p o v i n n ý nahradiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], trovy konania v sume 415,51 € (slovom štyristopätnásť eur a päťdesiatjeden centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Dagmar Matúškovej, Búdková 12, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a s'ťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 13/2020-13 z 15. januára 2020 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú s'ťažost' s'ťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cpr 3/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že s'ťažovateľka podala 30. decembra 2011 na okresnom súde žalobu o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a o náhradu

mzdy proti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
(ďalej len „žalovaná“). Konanie je vedené pod sp. zn. 7 Cpr 3/2001.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 Cpr 3/2011 z 28. apríla 2015 (ďalej aj „prvý rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol a zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalovanej trovy konania.

4. Na základe odvolania podaného sťažovateľkou Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 10 CoPr 1/2016 z 26. januára 2017 zrušil prvý rozsudok okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. Po vrátení veci na ďalšie konanie okresný súd vyhlásil na pojednávaní konanom 21. marca 2019 druhý meritórny rozsudok (ďalej aj „druhý rozsudok“), ktorým žalobu sťažovateľky opätovne zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Sťažovateľka namieta, že postup okresného súdu spočívajúci v nesprávnej a neefektívnej činnosti spôsobuje prieťahy v napadnutom konaní, pričom celková doba konania od podania žaloby je viac ako 7 a pol roka. V tejto súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že do dňa podania ústavnej sťažnosti jej nebol okresným súdom doručený druhý rozsudok okresného súdu, a to napriek skutočnosti, že od jeho vyhlásenia uplynuli viac ako tri mesiace. Sťažovateľka podala predsedovi okresného súdu v júni 2019 sťažnosť na prieťahy v konaní.

7. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, že okresný súd svojím postupom v napadnutom konaní porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov a priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € a trovy konania v sume 415,51 €.

II.

Vyjadrenie okresného súdu, replika sťažovateľky a chronologický prehľad úkonov okresného súdu v napadnutom konaní

8. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti a zároveň ho vyzval, aby ústavnému súdu oznámil, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci.

9. Podpredsedníčka okresného súdu v podaní sp. zn. Spr. 76/2020 z 13. mája 2020 uviedla, že v tejto veci súhlasí s upustením od ústneho pojednávania a zaslala vyjadrenie zákonnej sudkyne, ktorá poukázala predovšetkým na „*dlhodobú preťaženosť oddelenia*“, v ktorom pracuje.

10. Na výzvu ústavného súdu sa podaním doručeným ústavnému súdu 28. mája 2020 vyjadrila sťažovateľka, ktorá poukázala na skutočnosť, že stav trvania sporu od roku 2011 považuje z hľadiska ústavného práva na súdne konanie bez zbytočných prietahov za „*neúnosný a traumatizujúci*“, a uviedla, že netrvá na ústnom prejednaní jej ústavnej sťažnosti.

11. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskom okresného súdu, ako aj s obsahom spisu dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

12. Ústavný súd z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 7 Cpr 3/2011 zistil, že v napadnutom konaní boli uskutočnené tieto úkony:

- 30. decembra 2011 bola okresnému súdu doručená žaloba sťažovateľky o neplatnosť výpovede z pracovného pomeru a náhradu mzdy,
- 27. marca 2012 bola okresným súdom zaslaná žaloba žalovanej na vyjadrenie,
- 15. mája 2012 bolo nariadené pojednávanie na 20. jún 2012,
- 8. júna 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe,

- 20. júna 2012 bola okresnému súdu doručená žiadosť právneho zástupcu sťažovateľky o odročenie nariadeného pojednávania,
- pojednávané nariadené na 20. jún 2012 bolo odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti zákonného sudcu,
- 31. júla 2012 bolo nariadené pojednávanie na 8. október 2012,
- 8. októbra 2012 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 5. december 2012 a zároveň okresný súd uznesením sp. zn. 7 Cpr 3/2011 konanie v časti o uloženie povinnosti žalovanej pridelovať prácu sťažovateľke zastavil,
- 5. decembra 2012 sa konalo pojednávanie, na ktorom sťažovateľka predložila nejasné a neúplné doplnenie žalobného petitu a z tohto dôvodu bolo pojednávanie odročené na 4. február 2013,
- 31. januára 2013 bolo sťažovateľkou okresnému súdu doručené upresnenie žalobného petitu,
- 4. februára 2013 sa konalo pojednávanie, na ktorom súd pripustil zmenu žalobného petitu a odročil ho na 11. marec 2013 na účel doplnenia dokazovania,
- 20. februára 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej,
- 8. marca 2013 bolo zrušené pojednávanie nariadené na 13. máj 2013 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne,
- 11. marca 2013 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 13. máj 2013 na účel doplnenia dokazovania,
- 28. marca 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej,
- 13. júna 2013 bolo nariadené pojednávanie na 24. júl 2013,
- 24. júla 2013 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 30. október 2013 na účel oboznámenia sa s predloženými listinnými dôkazmi,
- 23. októbra 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky,
- 30. októbra 2013 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 10. február 2014 z dôvodu ďalšieho dokazovania,
- 6. februára 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu práceneschopnosti jej právnej zástupkyne, na základe čoho bolo pojednávanie odročené na 28. máj 2014,

- 28. mája 2014 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 14. júl 2014 na účel doloženia listinných dôkazov zo strany žalovanej,

- 17. júna 2014 bolo zrušené pojednávanie nariadené na 14. júl 2014 z dôvodu neplánovanej dovolenky zákonnej sudkyne,

- 3. júla 2014 bolo okresnému súdu doručené záverečné vyjadrenie sťažovateľky,

- 24. júla 2014 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 6. október 2014,

- 23. septembra 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej,

- 6. októbra 2014 vzniesla zákonná sudkyňa námietku zaujatosti a z tohto dôvodu bolo pojednávanie odročené,

- 23. októbra 2014 bola vec pridelená inej zákonnej sudkyňi,

- 27. októbra 2014 bol nariadený termín pojednávania na 27. november 2014,

- 24. novembra 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť žalovanej o odročenie nariadeného pojednávania, na základe ktorej bolo pojednávanie nariadené na 27. november 2014 odročené na 5. február 2015,

- 5. februára 2015 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na účel doplnenia dokazovania na 24. marec 2015,

- 17. marca 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľky o odročenie pojednávania, na základe ktorej bolo pojednávanie nariadené na 24. marec 2015 odročené na 28. apríl 2015,

- 22. apríla 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľky,

- 28. apríla 2015 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, ktorým bola žaloba sťažovateľky zamietnutá,

- 24. novembra 2015 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľky,

- 23. decembra 2015 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k odvolaniu,

- spis sa v období od 20. januára 2016 do 10. marca 2017 nachádzal na krajskom súde, ktorý rozhodoval o podanom odvolaní a ktorý uznesením sp. zn. 10 CoPr 1/2016 z 26. januára 2017 zrušil prvý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie,

- 4. októbra 2017 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 21. november 2017,

- 2. novembra 2017 bola okresnému súdu doručená žiadosť žalovanej o odročenie nariadeného pojednávania,

- 15. novembra 2017 bolo zrušené pojednávanie nariadené na 21. november 2017 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne a bol nariadený nový termín pojednávania na 15. február 2018,

- 29. januára 2018 bol stranám sporu oznámený nový termín pojednávania, ktorý bol určený na 8. marec 2018, a to zo služobných dôvodov zákonnej sudkyne,

- 8. marca 2018 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 24. máj 2018 na účel predloženia záverečných prednesov stranami sporu,

- 3 a 5. apríla 2018 boli okresnému súdu doručené záverečné vyjadrenia strán sporu,

- 17. mája 2018 bol určený nový termín pojednávania na 12. júl 2018 z dôvodov na strane zákonnej sudkyne, ktorý bol tiež zrušený zo zdravotných dôvodov na strane zákonnej sudkyne a bol nariadený nový termín pojednávania na 20. september 2018,

- 20. septembra 2018 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na účel vypočutia svedkyne na 13. november 2018,

- 13. novembra 2018 sa konalo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 21. marec 2019 na účel vyhodnotenia dokazovania a predloženia vyjadrení strán sporu k vykonaným dôkazom,

- 4 februára 2019 a 14. marca 2019 boli okresnému súdu doručené vyjadrenia strán sporu,

- 21. marca 2019 sa konalo pojednávanie, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok o zamietnutí žaloby sťažovateľky, ktorý bol stranám sporu zaslaný 18. marca 2020,

- 4. mája 2020 bolo okresnému súdu doručené odvolanie sťažovateľky proti druhému rozsudku okresného súdu.

III.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom stanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

16. Sťažovateľka zároveň namieta aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

IV.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a posúdenie veci ústavným súdom

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

18. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sporová strana obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

19. Táto povinnosť súdu do 1. júla 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Povinnosť súdu a sudcu konať bez priet'ahov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie strany sporu a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

21. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že spory o vyslovenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a nemožno ich po právnej ani skutkovej stránke hodnotiť ako zložité. Uvedené konštatovanie sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na konanie napadnuté ústavnou sťažnosťou.

22. V konaní o ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov ústavný súd okrem zložitosti veci skúma aj to, akým spôsobom sa na priet'ahoch konania podieľa osoba, ktorá podala ústavnú sťažnosť vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd z vyžiadaného spisu zistil, že sťažovateľka na pojednávaní konanom 5. decembra 2012 predložila okresnému súdu neúplné doplnenie

žalobného petitu, v dôsledku čoho bolo uvedené pojednávanie odročené. Žalobný petit však následne podaním z 31. januára 2013 upresnila. Taktiež z vyžiadaného spisu vyplýva, že dvakrát bolo nariadené pojednávanie odročené na žiadosť sťažovateľky (pojednávanie nariadené na 10. február 2014 a 24. marec 2015, pozn.). Ústavný súd konštatuje, že uvedené skutočnosti dĺžku napadnutého konania zásadným spôsobom neovplyvnili, a teda nezistil také správanie sťažovateľky ako strany sporu napadnutého konania, ktoré by prispelo k zbytočným prieťahom.

23. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 7 Cpr 3/2011 ústavný súd zistil, že napadnuté konanie, ktoré sa začalo doručením žaloby okresnému súdu 30. decembra 2011, v takej citlivej veci pre sťažovateľku, nie je ani po vyše ôsmich rokoch od jeho začatia právoplatne skončené, čo je z ústavnoprávneho hľadiska neospravedliteľné.

24. Napadnuté konanie je postihnuté neefektívnosťou, o čom svedčí predovšetkým skutočnosť, že prvý rozsudok okresného súdu bol uznesením krajského súdu sp. zn. 10 CoPr 1/2016 z 26. januára 2017 zrušený a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie. Krajský súd v odôvodnení uznesenia okrem iného uviedol, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, resp. skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci vôbec právne neposúdil (bod 16 a 17 uznesenia krajského súdu sp. zn. 10 CoPr 1/2016 z 26. januára 2017, pozn.), v dôsledku čoho prvý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

25 V tomto kontexte ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že vo svojej predchádzajúcej judikatúre už poukázal na to, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011, III. ÚS 516/2014).

26. Okresný súd po vrátení veci krajským súdom na ďalšie konanie, v spore rozhodol druhým rozsudkom, ktorý vyhlásil na pojednávaní konanom 21. marca 2019, pričom tento písomne vyhotovil až po roku od jeho vyhlásenia. Ústavný súd uvádza, že negatívny dopad postupu okresného súdu je zvýraznený práve povahou predmetu samotného konania a s ňou súvisiacim významom konania pre sťažovateľku. Je zrejmé, že len rýchla ochrana subjektívnych práv môže byť dostatočne spravodlivá a účinná, šetriaca náklady nielen sporových strán, ale aj samotného súdu a pôsobí aj preventívno-výchovne či stabilizujúco a dôveryhodne na ostatných občanov (m. m. I. ÚS 320/2018), čomu nezodpovedá postup okresného súdu, ktorému trvalo jeden rok písomne vyhotoviť vyhlásený rozsudok.

27. Vo vzťahu k argumentácii zákonnej sudkyne o „*dlhodobej preťažnosti oddelenia*“, v ktorom pracuje na okresnom súde, ústavný súd uvádza, že systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti nemožno pripisovať na ťarchu sporových strán v súdnom konaní. Taktiež mieru ochrany ich základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (I. ÚS 119/03), resp. preťažnosťou príslušných súdnych oddelení. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu totiž nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06).

28. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

29. Ústavný súd v tejto súvislosti osobitne upozorňuje, že k zbytočným priet'ahom došlo v konaní pred Okresným súdom Bratislava III, ktorý je v zmysle § 23 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) príslušným súdom na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch pre obvod krajského súdu. Práve táto kauzálna príslušnosť sa spája s legitímnym očakávaním, že tento druh súdnej agendy bude vybavovaný prednostne a urýchlene. Vo vzťahu k ďalšiemu priebehu súdneho konania ústavný súd ďalej pripomína nový postup pri rozhodovaní v odvolacom konaní, ktorý je zakotvený v § 390 CSP, v zmysle ktorého odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Je tak namieste vo vzťahu k rešpektovaniu práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v primeranej lehote očakávať, že ďalším postupom odvolacieho súdu dôjde k dôslednému rešpektovaniu účelu predmetného zákonného ustanovenia, ktorým je zrýchlenie konania rozhodnutím v merite veci.

V.

Príkaz konať bez zbytočných priet'ahov a primerané finančné zadost'účinenie

30. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

31. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom ak ústavný súd ústavnej s'ťažnosti vyhovie môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody s'ťažovateľa svojou nečinnosťou vo veci konal.

32. Keďže ústavný súd konštatoval porušenie základného práva s'ťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, bolo potrebné prikázať okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cpr 3/2011 konať bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku nálezu).

33. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

34. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

35. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

36. Podľa § 135 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

37. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 4000 €, ktoré odôvodňuje poukázaním na neprimeranú dĺžku napadnutého konania, v dôsledku ktorej jej vzniklo „*psychické napätie*“.

38. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

39. Vzhľadom na konštatované zbytočné prietahy okresného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu a najmä to, že ide o pracovnoprávny spor, ktorý si vyžaduje osobitnú pozornosť, považoval ústavný súd priznanie sumy 4 000 € za primerané finančné zadosťučinenie (bod 3 výroku nálezu).

IV.

Trovy konania

40. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

41. Sťažovateľka si uplatnila náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním právnou zástupkyňou.

42. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Priznal náhradu za dva právne úkony, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti a vychádzal pri tom z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2018, ktorá bola 980 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2019. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2019 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 163,33 €. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 9,80 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 173,13 € za jeden úkon uskutočnený v roku 2019, t. j. za dva úkony sumu 415,51 € vrátane 20 % dane z pridanej hodnoty, ktorej platiteľom je právna zástupkyňa sťažovateľky (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Ústavný súd nepriznal sťažovateľke odmenu za právny úkon – odpoveď na výzvu ústavného súdu z 28. mája 2020 vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka v tomto podaní neuviedla žiadne nové skutočnosti okrem oznámenia, že súhlasí s upustením od ústneho prejednávania jej ústavnej sťažnosti (bod 4 výroku tohto nálezu).

43. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

44. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu